

COVER STORY

Περισσότερα κίνητρα στους εργαζόμενους

ROBERT DUVAL-HERNANDEZ
Επίκουρος Καθηγητής στη Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης του **Ανοικτού Πανεπι-**
στημίου Κύπρου

μα συνταξιοδότησης μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Ειδικότερα, αν και οι τρέχουσες συνταξιοδοτικές εισφορές επαρκούν για πληρωμές προς τους υπάρχοντες συνταξιούχους, για ένα μέρος του πληθυσμού υπάρχει ο κίνδυνος οι συντάξεις να είναι ανεπαρκείς και να μη διασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής στο μέλλον. Το γεγονός αυτό μπορεί να δημιουργήσει πιέσεις στον μελλοντικό προϋπολογισμό της κυβέρνησης, αν χρειαστεί να παρέμβει, ώστε να διασφαλίσει τις βασικές ανάγκες αυτών των συνταξιούχων χρησιμοποιώντας δημοσιονομικούς πόρους.

Όπως και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, τα επόμενα χρόνια η Κύπρος θα συνεχίσει να παρατηρεί τη γήρανση του πληθυσμού της, λόγω της μείωσης στον αριθμό γεννήσεων και της ταυτόχρονης επιμήκυνσης του προσδόκιμου ζωής. Αυτές οι τάσεις θα συνεχίσουν να ασκούν πιέσεις στη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος. Επιπλέον, τα κυπριακά νοικοκυριά έχουν κατά μέσο όρο χαμηλά ποσοστά αποταμίευσης και υψηλούς δείκτες χρέους σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες, στοιχείο που μπορεί να προκαλέσει ανειθύμτητα αποτελέσματα στο μέλλον.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ

Η επίτευξη κοινωνικής συναίνε-

Η ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΝΑΙ ΕΥΠΡΟΣΔΕΚΤΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΔΟΜΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ. ΟΜΩΣ, ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΔΥΣΜΕΝΗ ΚΙΝΗΤΡΑ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ, ΟΠΩΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Η ΜΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΓΓΕ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

σης για την αναγκαιότητα των συνταξιοδοτικών μεταρρυθμίσεων είναι σημαντική.

Γι' αυτόν τον λόγο, η πρόσφατη συμφωνία μεταξύ κυβέρνησης και δημοσίων υπαλλήλων για τη συνταξιοδοτική κάλυψη των ατόμων που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο μετά το 2011 είναι ευπρόσδεκτη και δημιουργεί ένα σύστημα με καλύτερη δομή σε σχέση με το προηγούμενο. Όμως, ορισμένα δυσμενή κίνητρα παραμένουν, όπως για παράδειγμα η μη φορολόγηση της εφάπαξ αποζημίωσης.

Καθώς το προσδόκιμο ζωής αυξάνεται και το σύστημα υγείας βελτιώνεται, είναι σημαντικό να ενισχυθούν τα κίνητρα που παρατείνουν την ηλικία συνταξιοδότησης, διατηρώντας τη φορολογία της πρόωρης συνταξιοδότησης και δίνοντας κίνητρα για την επιμήκυνση του εργασιακού βίου.

Γενικότερα, τα φορολογικά κίνητρα θα πρέπει να προάγουν την αύξηση των εθελοντικών συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεων, τόσο στα επαγγελματικά όσο και στα ατομικά σχέδια (πυλώνες 2 και 3 του συστήματος). Τέλος, περαιτέρω βελτιώσεις στο ρυθμιστικό πλαίσιο των επαγγελματικών σχεδίων μπορούν, επίσης, να παρέχουν κίνητρα στους εργαζόμενους έτσι ώστε να αφιερώνουν περισσότερους πόρους για τη σύνταξή τους.

Τα τελευταία χρόνια, ειδικά μετά την κρίση του 2011-13, η κυπριακή κυβέρνηση έχει εφαρμόσει μια σειρά από μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό σύστημα με στόχο την ενίσχυση της βιωσιμότητάς του. Αν και αυτές οι μεταρρυθμίσεις είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, απαιτούνται περαιτέρω αλλαγές προκειμένου να διασφαλιστεί ένα υγιές σύστη-